

Trei spectacole pentru copii

Teatrul „Țândărică“ PISICA DE UNA SINGURĂ

de Nina Cassian
(după Kipling)

Data premierei : 23 februarie 1976.

Regia : MARGARETA NICULESCU.
Scenografia : ELLA CONOVICI. Mu-
zica : NINA CASSIAN. Asistent regie :
BRINDUȘA SILVESTRU. Dirijorul
formației orchestrale : DAN RUCIU.

Distribuția : VALERIU SIMION
(Ciinele) ; ȘTEFAN SANDULESCU
(Calul) — voce, ION CARA-
MITRU ; ELENA SANDULESCU
(Vaca) — voce, TAMARA RUCIU-
CEANU-BOTEZ ; GHEORGHE FUN-
DĂTURA (Bărbatul) — voce, CON-
STANTIN BALTĂREȚU ; ANA VLA-
DESCU-ARON (Femeia) ; FLOREN-
TINA LENKISCH (Bufnița) — voce,
COSTEL POPOVICI ; ȘTEFAN SAN-
DULESCU (Liliacul) — voce, CRIS-
TINA POPOVICI ; BRINDUȘA SIL-
VESTRU (Pisica) ; CRISTINA PO-
POVICI (Copilul) ; RITA STOIAN
(Broasca țestoasă) ; FLORENTINA
LENKISCH (Ariciul) ; COSTEL PO-
POVICI (Puiul de jaguar) — voce,
ANDA CALUGĂREANU.

Uitasem povestea lui Kipling — pînă și cele mai frumoase povești se pot uita — și, dacă am recitit-o, după spectacol, nu a fost pentru a constata că de fidelă e versiunea Ninei Cassian, ci că rezistă Kipling însuși examenului acestor copii, aduși la teatrul de păpuși cu autobuzele și grăbiți, la terminare, ca să nu piardă emisiunea ce le este dedicată de televiziune. Nina Cassian e convinsă că acest mare scriitor e departe de a fi perimat în unele dintre ideile pe care le-a susținut, dar ne propune lectura ei, crea-
toare, firește, comentariul ei muzical și com-
plicitatea strălucită a acestui teatru pe care
trebuie să-l iubim și să-l respectăm pentru
tot ceea ce face. Textul Ninei Cassian are

virtuțile superioare ale didacticei inteligente și de bun-simț, ironia discretă a unui autor care nu acceptă, pentru a dialoga și cu cei mici, să pară altul decît este, chipurile, pen-
tru a ajuta ca dialogul să se înfripe. Este
reconfortantă această demnitate a scrisului,
care nu coboară la vocabularul subevoluat și
nici la cel nostim cu orice preț, dar nici
nu face demonstrație pentru a-i umili pe
acea pe care îi învață. Ai zice că Nina
Cassian redescoperă ea însăși ce greu este
să te ții „piscă de una singură“, și de aici
multe altele, inclusiv iscusința de a-ți câștiga
prin laude obligații pentru care nimeni nu
te va aprecia.

Nu este surprinzător să descoperi că un
 asemenea text este gustat cu plăcere — căci
despre talent și profesionalitate aproape că
nici nu mai trebuie spus nimic, cînd vorbim
de „trupele“ de la „Țândărică“. Sînt reali-
zate roluri de virtuozitate — de pildă, Brîn-
dușa Silvestru minuieste păpușa nu numai
cu fantezie și dinamism, ci și eu un soi de
atașare, exprimînd, prin mișcare, trăsături de
caracter. Sigur, mica demonstrație de dans
iese ușor în evidență ; dar mai este și răsuci-
rea aceea insinuantă, mai sînt momentele
în care cea „de una singură“ își regretă,
așa-zicînd, condiția. Rita Stoian și Florentina
Lenkisch fac, de asemeni, minuiad păpuși
mai mici, dar de o structură aparte, dovada
unei remarcabile „găsiri“ a mișcărilor necesare.
Ștefan Sandulescu (minuind atît Calul
cît și Liliacul) ne-a plăcut, de asemeni, mult,
ca și colegii săi Valeriu Simion și Elena
Sandulescu. În fapt, e vorba de probleme
de minuire, diferite, ceea ce nu se reflectă
numai în varietatea tipologică, ci și în dina-
mica spectacolului. Este incontestabil meritul
Ellei Conovici de a fi realizat un cadru
plastic cu totul excepțional. Dorim chiar,
fie și în cîteva rînduri, să-l definim. Sceno-
grafa a înțeles nevoia unui decor cu o mobi-
litate nu atît pe măsura schimbărilor de
peisaj, cît a ideii. Munții și văile, apele,
peștera unde s-a stabilit perechea de oameni
se fac și se desfac prin arcuirea elegantă,
într-o mișcare implicată în acțiune, a unor
paravane. Scena dobindește adîncime, la ne-
voie, altă dată ea permite prim-planuri sau
planuri medii, în funcție de necesitatea drama-
tică. Păpușile nu sînt concepute într-o familie
stilistică unică. Dar caracterul eterogen, subli-
niat și în mecanica lor, contribuie la imagi-
nea de diversitate și ajută la păstrarea ei
în decursul consumării unor episoade foarte
diferite ca tonalitate. Cu păpuși reprezen-
tînd oameni (Bărbatul, Femeia), cu altele ce
evocă un cadru domestic (Calul, Ciinele, Vaca,
Pisica), cu altele ceva mai ciudate (Bufnița,
Liliacul, Puiul de jaguar), se constituie o
lume diversă, care va descoperi nevoia de
solidaritate și comuniune, fără a se unifor-
miza. Ajută la aceasta și cîteva dintre „voci“

— Tamara Buciucanu-Botez, Cristina Popovici și Anda Călugăreanu.

S-ar părea, deci, făcând suma, că regia Margaretei Niculescu nu a făcut altceva decât să pună aceste lucruri laolaltă și să le imprime ritm și continuitate. Chiar dacă ar fi numai atât, și încă meritul regiei ar fi foarte mare. Dar este mai mult. Pentru că textul și muzica Ninei Cassian, pentru că scenografia Ellei Conovici și interpretarea dată de unii actori puteau impresiona, în sine, dar să nu se lege în structura acestei realități care a devenit spectacolul. Regia a imprimat unitatea de concepție și, spunând aceasta, avem în vedere *calitatea sintezei*, remarcabilă prin felul în care a însoțit ideea și i-a croit drumul spre public. Margareta Niculescu a opus unui posibil spectacol de secvențe, cu scene separate, o desfășurare ce a dobândit dramatism (când a fost cazul), după ce a avut umor, lirism, după ce a exprimat ironia și luciditatea și după ce a știut să fie didactic, rămânând antrenant. Dovadă și pauza, care este, de fapt, prilejul de a-i învăța pe spectatori cîntecul-idee al reprezentației.

Cam aceasta ar fi, în câteva rînduri ce au exprimat propria noastră emoție, „pisica de una singură”. Plus muzica Ninei Cassian, care nu se află pentru prima dată în postură de compozitor.

Poeții ajung la muzică nu numai atunci cînd cuvintele nu le mai ajung. Dar de aici începe o altă piesă, al cărei „Mic dicționar de expresii mai puțin cunoscute” (folosite de personajele din piesa de astăzi și reproduse în programul de sală) este ceva mai pretențios.

Mihai Nadin

Teatrul „Ion Creangă”

7 ZILE ... 7 POVEȘTI

de H. C. Andersen

Data premierei: 2 februarie 1976.
Regia: ANDREI BRĂDEANU. Scenografia: ELENA SIMIRAD-MUNTEANU. Mișcarea și plastica scenică: MIRIAM RĂDUCANU. Muzica: MIHAI MIHĂESCU și GEO DIMITRIU. Măști, peruci: FABIAN COȘERIU.

Distribuția: DANIELA ANENCOV, ION GH. ARCUDEANU, MIHAI CONSTANTINESCU, EUGEN CRISTEA, GEO DIMITRIU, PAULA FRUNZETTI, CICERONE IONESCU, VASILE MENZEL, JEANINE STAVARACHE, GHEORGHE VRINCEANU.

La Teatrul „Ion Creangă”, un spectacol Hans Christian Andersen. Nici că se putea ceva mai firesc, mai frumos, mai adecvat, sortit să înaripeze mintea, să hrănească imaginația, să cultive sentimentele publicului său.

Asociind numele marelui povestitor de pe frontispiciul său cu numele unuia dintre cei mai cunoscuți și mai îndrăgiți povestitori ai lumii, teatrul bucureștean destinat tinerei generații și-a restituit, restituind și spectatorilor, pagini de temelie din tezaurul nemuritor al basmului.

Cititori pasionați ai scriitorului danez, autori dramatizării (Ion Arcudeanu, Geo Dimitriu, Andrei Brădeanu) au selectat cu discernămint din bogata moștenire aflată la îndemînă, în numeroase volume și ediții, atîtea povești cîte zile are săptămîna. Șapte, deci, dintre cele mai originale, mai diferite, mai substanțiale pagini anderseniene au fost contopite printr-un liant literar simplu, familiar copiilor, într-o versiune unitară. Cu binevenite intervenții de actualizare (menite să facă mai lesne perceptibile țintele satirice, sensurile metaforice și morala „fabulei”, și să sublinieze, acolo unde e cazul, omenia autorului), cele șapte incursiuni în miniaturala lume a fantasticului, cu remarcabilelor lor calități poetico-literare, trimis sălii — printr-un spectacol inspirat și expresiv — șapte mesaje lirice, atît de vii și atît de proaspete de parcă ar fi fost scrise astăzi.

Teatrului „Ion Creangă”, aflat, după cîte știu, într-o febrilă căutare de drumuri, de formule, capabile să-i definească mai pregnant personalitatea, suita basmelor lui Andersen i-a oferit o generoasă sursă de inspirație pentru un fericit moment de autoexprimare.

Concepută ca un joc copilăresc spontan și înscrisă în perimetrul spectacolului de teatru total, în care cuvîntul, gestul, mișcarea și muzica se îmbină armonios, reprezentația afirmă, în primul rînd, calitățile, talentul inventiv al regizorului Andrei Brădeanu. În același timp, mijloace scenice dintre cele mai simple, umorul delicat, gingășia, definesc substanța spectacolului. Variate pe planul plasticii și al dinamicii, tablourile înfățișate stabilesc de la prima ridicare de cortină o relație vie, intensă, cu publicul. În ansamblul ei, montarea vorbește despre încheierea a ceea ce ne place să numim spirit de echipă, despre o evidentă ambiție stilistică. Elena Simirad-Munteanu semnează un decor de o mare simplitate, din sugestive și semnificative elemente vizuale, acționînd ca un prim factor de șoc și emoție și oferind mari posibilități de joc interpretelor.

Proiectate în cadrul aerat și simplu, animate de o calculată distribuie a luminii, toate întîmplările repovestite reușesc să se înalțe la proporțiile simbolice ale mirificelor împărății, cînd terestre, cînd acvatice, ale întinselor păduri sau cîmpuri cu flori; și toate acestea, aproape din nimic, din cîteva umbre colorate, din cîteva pelerine cu două fețe (una neagră și alta, pată vie de culoa-